

NATURPLAN FÖR ESLÖV

Denna naturplan bidrar till det lokala miljömålet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*. Den gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund	4
Naturmiljöprogram.....	4
Syfte	4
Organisation	4
Kommunfullmäktige	5
Kommunstyrelsen	5
Styrgrupp.....	5
Intern referensgrupp	5
Samordnare	5
Rådighet	5
Avgränsningar och kopplingar	5
Uppföljning	6
Mål	6
Åtgärder	7
1. Skydda natur	7
1.1 Skydd av värdefull natur	7
1.2 Snärjet säkras som natur- och friluftslivsområde	8
1.3 Rönneholms mosse utvecklas till natur- och friluftslivsområde	8
2. Bevara och utveckla biologisk mångfald	8
2.1. Biologisk mångfald i detaljplaneringen	8
2.3 Kommunens naturreservat sköts enligt skötselplan	10
2.4 Vattenledning till Abullahagens södra hagar	10
2.5 Naturvårdsåtgärder för hotade arter	10
2.6 Mer ängsmark.....	10
2.7 Mer inhemska växtarter.....	11
2.8 Fler träd	11

2.9 Mer död ved	12
2.10 Skötsel av naturmark.....	12
2.11 Mer blommande grönytor	12
2.12 Fler boplatser.....	13
2.13 Invasiva främmande arter på egen mark	13
2.14 Främmande invasiva arter rapporteras in.....	13
2.15 Hantering av främmande invasiva arter	14
3. Vattenvårdsarbete.....	14
3.1 Kävlingeåns vattenråd.....	14
3.2 Rönne å vattenråd.....	15
3.3. Saxån-Braåns vattenråd.....	15
3.4 Ringsjöns vattenråd.....	15
4. Friluftsliv.....	16
4.1 Friluftsplån	16

Bakgrund

Utarmningen av biologisk mångfald och därmed förlust av ekosystemtjänster nu och i framtiden är ett av de största hoten mot hållbar utveckling. I Eslövs kommun har vi arbetat strategiskt och framgångsrikt med förvaltning av sjöar och vattendrag i många år men när det gäller förvaltning av den landbaserade naturen saknas till stor del det strategiska och långsiktiga förhållningssättet.

Naturplan för Eslöv ska beskriva det arbete som görs för att leva upp till målet Rik natur i Eslöv i *Miljöstrategi för Eslöv*, som lyder: *Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.*

Naturmiljöprogram

I juni 2020 antog Eslövs kommunfullmäktige *Naturmiljöprogram*. Naturmiljöprogrammet innehåller viktiga kunskapsunderlag samt mål och ställningstaganden för naturvården. *Miljöstrategi för Eslöv* och *Naturplan för Eslöv* ersätter naturmiljöprogrammet som styrande dokument. Mål och ställningstaganden i naturmiljöprogrammet har arbetats in i miljöstrategin och naturplanen. Materialet i naturmiljöprogrammet har omarbetats och utgör ett kunskapsunderlag till miljöstrategin.

Syfte

Naturplan för Eslöv ska samla, systematisera och presentera naturmiljöarbetet i Eslövs kommunorganisation som framför allt bidrar till målet *Rik natur i Eslöv i miljöstrategi för Eslöv*, såväl vattenvårdsarbetet som arbetet med den landbaserade naturen. Syftet med planen är att på ett bättre sätt bidra till att skydda, värna och utveckla naturvärdena i Eslövs kommun som helhet. På så sätt bidrar planen till flera av de nationella miljömålen och till framförallt mål 14 och 15 i Agenda 2030.

Naturplan för Eslöv ska lyfta fram prioriteringar inom arbetsområdet.

Organisation

Naturplan för Eslöv utgör en av de planer som tillsammans beskriver arbetet som ska leda fram till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Naturplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Naturplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategin har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna kopplade till miljöstrategin och kan besluta om ändringar i dessa planer.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en intern referensgrupp bestående av representanter från kommunens olika verksamheter samt från bolagen ebo och Merab. Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin följs upp, sammanställs, analyseras av arbetsgruppen. Resultaten redovisas årligen internt och externt.

Samordnare

Arbetet med att skydda, värna och utveckla naturvärden kräver specifik kompetens inom biologi. Naturplanens samordnare ska bistå med kompetens och stöd i de processer där biologisk kompetens krävs för att genomföra åtgärderna i denna plan och därmed bidra till att målet *Rik natur i Eslöv* uppnås.

Naturplanens samordnare ska delta i miljöstrategins arbetsgrupp och i arbetet med att följa upp denna plan.

Rådighet

Kommunorganisationen ska arbeta aktivt med att skydda, värna och utveckla den biologiska mångfalden. Det görs i skötsel av den egna marken, i den fysiska planeringen, i upprättande av avtal, i anläggande, med hjälp av kommunikation, inom pedagogik och i vattenförvaltningsarbetet med mera. Kommunorganisationen ska också driva naturvårdsprojekt och samverka med andra aktörer för att bidra till målet *Rik natur i Eslöv*.

Avgränsningar och kopplingar

Naturplanen hanterar inte frågor som styrs direkt av lagstiftning.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken styrs inte av denna plan, inte heller de tekniska vattenfrågor som hanteras av VA SYD

eller utveckling av grön infrastruktur som kommer att hanteras i kommande grönplan.

Naturplan för Eslöv hanterar natur- och vattenfrågor inom kommunorganisationens verksamhet och kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv*, som ska samla det arbete inom Eslövs kommunorganisation som bidrar till de 16 nationella miljömålen och därmed till stora delar av de 17 globala hållbarhetsmålen i *Agenda 2030*.

Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av länsstyrelsen.

Vissa frågor som bidrar till *Rik natur i Eslöv* styrs i andra planer kopplade till *Miljöstrategi för Eslöv*, till exempel måltidsverksamhet, arrendeavtal, exploatering, kommunikation, samverkan och upphandling.

Uppföljning

Uppföljningen av åtgärderna i *Naturplan för Eslöv* sker inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser.

Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin ska följas upp årligen. Uppföljningen består av insamling av underlag till indikatorer samt av inrapporterade åtgärdsresultat från de utpekade åtgärdsansvariga. Det inrapporterade materialet ska sammanställas, analyseras och sedan presenteras internt och extern. Resultatet av uppföljningen ska användas till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Uppföljningen samordnas av naturplanens samordnare.

Mål

Naturplan för Eslöv ska bidra till att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Målet *Rik natur i Eslöv* definieras så här:

Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.

Vad målet innebär beskrivs i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Åtgärder

De åtgärder i *TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART SKÅNE - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025* där kommunerna har tilldelats ansvar, ska lyftas in i planerna kopplade till miljöstrategin i de fall de anses möjligt, prioriterat och befogat. Naturplanen bidrar framför allt till följande åtgärder i det regionala åtgärdprogrammet:

HS10. Integrering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i urbana miljöer

HS11. Skydd av tätortsnära natur

HS12. Friluftslivet tydliggörs i samhällsplaneringen

HM5. Lokalisering av våtmarker utifrån biologisk mångfald, övergödning och minskad klimatpåverkan.

HM10. Genomförande av strategi för formellt skydd av skog.

HM11. Naturvårdsåtgärder för hotade arter

HM12. Strategi för invasiva främmande arter

HL3. Gynna vilda pollinatörer i hela landskapet

På nationell och regional nivå finns ett stort antal strategier, program och liknande som hanterar olika typer av miljöfrågor. De har beaktats vid framtagandet av denna plan. Utöver det regionala åtgärdsprogram för miljömålen bidrar naturplan för Eslöv främst till prioriterade åtgärder riktade mot kommuner i *Naturvårdstrategi för Skåne, handlingsplan för grön infrastruktur* och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vatten 2022 - 2027.

Åtgärderna är framtagna i dialog med de verksamheter som berörs av dem. Åtgärderna är prioriterade så att de på ett resurseffektivt (stor miljönytta per insatt resurs) bidrar till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

1. Skydda natur

1.1 Skydd av värdefull natur

Beskrivning

En utredning som presenterar lämpliga naturområden som kommunorganisationen ska arbeta vidare med för att skydda som naturreservat ska genomföras.

Utredningen ska undersöka och presentera olika naturområdens förutsättningar att få naturreservatsskydd (såsom bland annat markägares inställning och skyddsvärden).

Ansvar Miljö- och Samhällsbyggnad - Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt

När Start 2024

Resurs Inom ram

Uppföljning Finns utredning

1.2 Snärjet säkras som natur- och friluftslivsområde

Beskrivning

Möjligheterna till att utveckla det tätortsnära naturområdet Snärjet för friluftslivet och bevarandet av den biologiska mångfalden ska utredas i samverkan med markägare.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt

Resurs Inom ram

När Start 2023

Uppföljning Finns utredning

1.3 Rönneholms mosse utvecklas till natur- och friluftslivsområde

Beskrivning

Kommunen ska via dialog med verksamhetsutövare och länsstyrelsen verka för att Rönneholms mosse utvecklas till ett naturområde med fokus på fågelliv, biologisk mångfald och friluftsliv.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt

Resurs Inom ram

När Under och efter tåktens efterbehandling

Uppföljning Är området återställt eller inte

2. Bevara och utveckla biologisk mångfald

2.1. Biologisk mångfald i detaljplaneringen

Beskrivning

Den fysiska planeringen ska bidra till att skydda, bevara och utveckla den biologiska mångfalden. Det innebär att följande miljöaspekter ska beaktas i arbetet med detaljplaner:

Hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster

- Vid detaljplaneläggning ska bevarande och långsiktig utveckling av natur och naturvärden säkras genom planläggning av park och natur. Naturområden eller områden med höga naturvärden ska i första hand planläggas som natur och inte som park.
- Vid detaljplaneläggning ska bevarande och långsiktig utveckling av natur och naturvärden säkras genom planläggning av park och natur.
- I arbetet med detaljplaner ska planområdets ekosystemtjänster innan exploatering beskrivas. Till det används verktyget ESTER. Ambitionen ska vara att ekosystemtjänster stärks och/eller tillskapas i samband med exploatering.
- Öppna dagvattenlösningar ska prioriteras.
Hänvisning till: *Dagvatten- och översvämningsplan för Eslövs kommun.*
- Träd skyddas i detaljplanering med befintliga verktyg såsom exempelvis krav på marklov för fällande av värdefulla träd. Se Eslövs kommuns *Riktlinjer för trädfällning, Allmänna intressen.*

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen och Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Har aspekterna hanterats i framtagna detaljplaner

2.2. Ekosystemtjänstanalys

Beskrivning

Planeringsunderlag tas fram som visar de viktigaste ekosystemtjänsterna som rör urban och tätortsnära miljö. Arbetet ska ske stegvis och på sikt omfatta alla kommunens tätorter.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Tid och pengar uppskattas

När När resurs finns

Uppföljning Finns underlaget. Används det

2.3 Kommunens naturreservat sköts enligt skötselplan

Beskrivning

Skötselåtgärder görs årligen enligt upprättade skötselplaner för att bevara områdenas naturvärden och leva upp till kommunens åtagande.

Anläggningar ses över och renoveras eller byts ut vid behov.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 300 tkr (ingår i ökad budget för naturvård)

När Årligen

Uppföljning Årlig redovisning av utförda åtgärder

2.4 Vattenledning till Abullahagens södra hagar

Beskrivning

Vattenförsörjningen till Abullahagens betande djur ska säkras genom att en vattenledning dras till Södra hagarna.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 200 tkr har avsatts till åtgärden

När Snarast

Uppföljning Finns vatten är indraget till Abullahagen

2.5 Naturvårdsåtgärder för hotade arter

Beskrivning

Åtgärder för att gynna förekomst av hotade arter och biotoper i Eslövs kommun ska genomföras. Fokus ska ligga på arter och biotoper med åtgärdsprogram samt för kommunens ansvarsarter. Åtgärder drivs i projektform och minst två projekt ska drivas årligen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Externa medel bidrar till finansiering, Samordning/genomförande 400 h per år

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisade/påbörjade projekt

2.6 Mer ängsmark

Beskrivning

Kommunala grönytor läggs om till ängsmark, det vill säga blomrik gräsmark med inhemska arter som inte gödslas och sköts med slåtter. I första skedet ska minst en hektar grönyta läggas om till ängsmark varav 2 400 kvadratmeter läggs om genom insådd av ängsfrö. Detta arbete och mål

utförs fram till december 2024 via LONA-projekt ”Blommor och Bin i Eslöv”. Därefter ska minst en grönyta läggas om till ängsmark årligen. Ängsmark skapad genom insådd av inhemsk ängsvegetation ska prioriteras när möjlighet finns.

För att få en hållbar ökning av ängsmark på kommunens mark ska en utredning göras angående hållbara lösningar för hantering av det slåttade höet.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö, Gata, Trafik och Park samt bolaget ebo

Resurs Inom ram

När Enligt beskrivning

Uppföljning andel ängsmark av kommunens grönytor, utredning om hantering av hö finns.

2.7 Mer inhemska växtarter

Beskrivning

Vid utformning av utemiljöer, rabatter och planteringar ska i möjligaste mån inhemska växtarter och /eller växtarter som utgör nektar och pollenresurser för vilda bin väljas. Fokus ska ligga på att bevara, utveckla och skapa värden för den biologiska mångfalden samt minska användandet av exotiska växtarter, bland annat på grund av att det finns risk för att exotiska växter och trädslag kan bli invasiva i ett framtida förändrat klimat (avstämning mot artdatabankens risklista). Undantag ska motiveras.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Gata, Trafik och Park, Serviceförvaltningen – Fastighet och ebo

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Trädinnehav och trädplantering ses över årligen. Andel inhemska växter och/eller resursväxter per ny plantering.

2.8 Fler träd

Beskrivning

Fler träd ska planteras i Eslövs tätorter och antalet träd i Eslövs tätorter på kommunal mark ska öka. När träd fälls ska de kompenseras enligt kommunens riktlinjer för trädfällning.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Gata, Trafik och Park, Serviceförvaltningen, Kommunledningskontoret och ebo
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Antal nyetablerade träd. Antal kompenserade träd.

2.9 Mer död ved

Beskrivning

Hantering av nedtagna och fallna träd beskrivs i Kommunens trädrutiner. För att dessa ska kunna följas ska faunadepåer etableras i anslutning till kommunens större tätorter där död ved, som inte kan lämnas på plats, samlas. Risker för stöld av ved minimeras genom skyltning, val av plats och när nödvändigt staket.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Stab och miljö samt Gata Trafik och Park, Serviceförvaltningen och ebo
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Antal faunadepåer

2.10 Skötsel av naturmark

Beskrivning

Skötselplan för naturvårdsanpassad skötsel för kommunal mark planlagd som natur, mark klassad som natur i parkkartan, annan naturlig mark i exempelvis parker samt kommunala dammar/småvatten ska tas fram. Minst ett område per år ska tas in i och omfattas av planen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö för samordning, samt Miljö och Samhällsbyggnad – Gata, Trafik och Park
Resurs Samordning 200 h
När Start 2024
Uppföljning Antal områden med naturvårdsanpassad skötselplan

2.11 Mer blommande grönytor

Beskrivning

Klippningsregimen anpassas för utvalda kommunala grönytor för att gynna blomning och blombförekomst. Detta kan exempelvis göras genom att byta klippregim (exempelvis bruksgräs till långgräs), eller öka intervallet mellan klippningar under blomning för utvalda ytor.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö för samordning, samt Gata, Trafik och Park, Serviceförvaltningen, Kommunledningskontoret och ebo
Resurs Inom ram
När Start 2024
Uppföljning Antal grönytor med anpassad klippningsregim årligen

2.12 Fler boplatser

Beskrivning

Antalet boplatser ska öka i kommunens tätorter genom renovering av befintliga mulmholkar, uppsättning av holkar för fåglar, fladdermöss med mera. När det är möjligt ska sandblottor skapas på lämpliga ställen vid exempelvis åtgärdsarbeten och exploatering. Åtgärderna kan med fördel kopplas till pedagogiska verksamheter när det är möjligt och intresse finns.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö för samordning, samt Gata, Trafik och Park, Serviceförvaltningen och ebo,
Resurs Inom ram
När Start 2024
Uppföljning Antal anlagda/renoverade boplatser

2.13 Invasiva främmande arter på egen mark

Beskrivning

Kommunorganisationen bekämpar invasiva främmande arter på den kommunala marken. Bekämpning sker i första hand av arter på EU:s förteckning (ref. EU-förordning) men även av vissa arter på den nationella listan med förekomst i kommunen. En kommunövergripande strategi för bekämpning av främmande invasiva arter ska tas fram. Möjlighet till koordinerade insatser ska undersökas där listade invasiva arter finns i stora bestånd som inte bara finns på den kommunala marken.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö, Gata Trafik Park, Kommunledningskontoret – Tillväxt
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Antal bekämpningsinsatser, framtagen strategi finns

2.14 Främmande invasiva arter rapporteras in

Beskrivning

All uppmärksammas förekomst av främmande invasiva arter ska rapporteras in till artportalen. Kommunorganisationen ska rapportera till

Naturvårdsverket om en främmande invasiv landart påträffats och till Havs- och vattenmyndigheten om en främmande invasiv vattenart påträffats.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö och Gata, Trafik och Park
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Antal inrapporterade förekomster

2.15 Hantering av främmande invasiva arter

Beskrivning

I dagsläget tas främmande invasiva arter som avfall endast emot på en plats inom Merabs upptagningsområde, Rönneholms avfallsstation. Möjligheten att lämna in avfall bestående av främmande invasiva arter ska förbättras genom att inlämning även möjliggörs på återvinningscentraler inom Merabs upptagningsområde.

Ansvar Merab med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs Inom ram
När Snarast
Uppföljning antal återvinningscentraler inom Merabs upptagningsområde som tar emot invasiva främmande arter som avfall (utöver Rönneholms avfallsstation).

3. Vattenvårdsarbete

3.1 Kävlingeåns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Kävlingeåns vattenråd. Inom vattenrådet samordnas åtgärder som syftar till att uppnå god ekologisk- och kemisk status i ån. Det har till stor del handlat om anläggande av våtmarker inom avrinningsområdet. Se mer om åtgärdsarbetet på vattenrådets hemsida.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs 1,1 mkr (avgift för 2024)
Representation i organisationen 60 h
När Kontinuerligt
Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

3.2 Rönne å vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Rönne å vattenråd. Ett mer aktivt åtgärdsarbete för att uppnå god ekologisk- och kemisk status i ån planeras starta upp de kommande åren (start 2025). Se mer om arbetet i och omkring ån på vattenrådets hemsida.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 40 tkr

Representation i organisationen 60 h

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

3.3. Saxån-Braåns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Saxån-Braåns vattenråd. Inom vattenrådet samordnas åtgärder som syftar till att uppnå god ekologisk- och kemisk status i ån. Det har till stor del handlat om anläggande av våtmarker och vattendragsrestaurering i avrinningsområdet. Se mer om åtgärdsarbetet på vattenrådets hemsida.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 220 000 kr (avgift för 2023)

Representation i organisationen 40 h

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

3.4 Ringsjöns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Ringsjöns vattenråd. Inom vattenrådet samordnas åtgärder som syftar till att uppnå god ekologisk- och kemisk status i sjön. Det har hittills främst handlat om biomanipulation genom utfiskning av vitfisk som har gett bra resultat för den ekologiska balansen i sjön. Se mer om åtgärdsarbetet på vattenrådets hemsida.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs 395 tkr
Representation i organisationen 60 h
När Kontinuerligt
Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

4. Friluftsliv

4.1 Friluftsplän

Beskrivning

En friluftsplän ska tas fram för utveckling av friluftslivet i kommunen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs en tjänst, friluftslivsstrateg

När När resurs finns

Uppföljning Finns friluftsplän eller inte